

***Odpowiedzialność osób
zarządzających podmiotami gospodarczymi
ujęcie publicznoprawne***
redakcja naukowa Jadwiga Glumińska-Pawlic

Spis treści

Wykaz skrótów | str. 9

Wstęp | str. 13

Rozdział I

Wprowadzenie do problematyki odpowiedzialności publicznoprawnej osób zarządzających podmiotami gospodarczymi | str. 15

1. Pojęcie odpowiedzialności na gruncie prawa publicznego | str. 15
2. Rys historyczny – odpowiedzialność osób zarządzających podmiotami gospodarczymi | str. 17
3. Rodzaje odpowiedzialności publicznoprawnej | str. 19

Rozdział II

Zakres podmiotowy i przedmiotowy odpowiedzialności publicznoprawnej | str. 23

1. Osoba zarządzająca podmiotem gospodarczym | str. 23
2. Zakres podmiotowy odpowiedzialności publicznoprawnej | str. 29
3. Ustawa o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary | str. 30
4. Zakres przedmiotowy odpowiedzialności publicznoprawnej. Odpowiedzialność administracyjna, karna i podatkowa | str. 32
5. Odpowiedzialność karna osób zarządzających w związku z otrzymaniem pomocy publicznej w czasie pandemii COVID-19 | str. 34
6. Podwyższony wzorzec staranności osób zarządzających podmiotami gospodarczymi | str. 36
7. Wymóg niekaralności osób zarządzających | str. 38

Rozdział III

Odpowiedzialność karna w obrocie gospodarczym i odpowiedzialność podmiotów zbiorowych | str. 41

1. Odpowiedzialność karna w obrocie gospodarczym – zagadnienia ogólne | str. 41

1.1. Uwagi ogólne | str. 41

- 1.2. Podmiot i przedmiot przestępstw gospodarczych | str. 42
- 1.3. Strona podmiotowa | str. 44
- 1.4. Strona przedmiotowa, związek przyczynowy w przestępstwach gospodarczych | str. 46
- 2. Czyn zabroniony w przestępstwach gospodarczych | str. 49
 - 2.1. Bezprawność zachowania | str. 49
 - 2.2. Karygodność czynu | str. 50
 - 2.3. Zawinienie | str. 51
- 3. Wyłączenie odpowiedzialności karnej w obrocie gospodarczym | str. 53
 - 3.1. Uwagi ogólne | str. 53
 - 3.2. Błąd i nieświadomość bezprawności | str. 53
 - 3.3. Stan wyższej konieczności | str. 54
 - 3.4. Zgoda pokrzywdzonego | str. 58
 - 3.5. Ryzyko nowatorskie | str. 59
- 4. Przestępstwa w obrocie gospodarczym | str. 60
 - 4.1. Uwagi ogólne | str. 60
 - 4.2. Wyrządzenie szkody w obrocie gospodarczym | str. 61
 - 4.3. Oszustwo | str. 65
 - 4.4. Przestępstwa popełniane z pokrzywdzeniem wierzycieli | str. 67
 - 4.5. Przestępstwa związane z wystawianiem nierzetelnych faktur i nierzetelnym prowadzeniem dokumentacji działalności gospodarczej | str. 72
 - 4.6. Oszustwo kredytowe | str. 76
 - 4.7. Łapownictwo bierne i czynne, przekroczenie uprawnień i niedopełnienie obowiązków | str. 79
- 5. Odpowiedzialność podmiotów zbiorowych | str. 82
- 6. Przepisy karne zawarte w Kodeksie spółek handlowych, Prawie upadłościowym, ustawie o obrocie instrumentami finansowymi, ustawie o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych i ustawie o rachunkowości | str. 89

Rozdział IV

Odpowiedzialność karnoskarbowa osób zarządzających podmiotami gospodarczymi | str. 123

1. Podstawy odpowiedzialności karnoskarbowej | str. 123
2. Odpowiedzialność osób zarządzających na gruncie przepisów Kodeksu karnego skarbowego | str. 126
3. Możliwość uniknięcia odpowiedzialności karnoskarbowej osób zarządzających w związku ze skorzystaniem z instytucji tzw. czynnego żalu | str. 128
4. Zbieg odpowiedzialności karnej i karnoskarbowej | str. 130
5. Sankcje za niezłożenie sprawozdania finansowego przez osoby zarządzające – reżim odpowiedzialności | str. 131
6. Wybrane przestępstwa lub wykroczenia skarbowe | str. 133
7. Dobrowolne poddanie się odpowiedzialności | str. 135

Rozdział V

Odpowiedzialność administracyjna (publicznoprawna) | str. 137

1. Teoria odpowiedzialności na gruncie prawa publicznego, sankcje administracyjne, administracyjne kary pieniężne | str. 137
2. Odpowiedzialność za naruszenie dyscypliny finansów publicznych | str. 143

2.1. Pojęcie odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych | str. 143

2.2. Zakres podmiotowy odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych | str. 146

2.3. Zakres przedmiotowy odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych | str. 149

2.4. Istota odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych | str. 154

2.5. Sankcje za naruszenie dyscypliny finansów publicznych | str. 157

2.6. Podstawowe zasady postępowania w sprawach o naruszenie dyscypliny finansów publicznych | str. 161

3. Ochrona osób niepełnosprawnych – odpowiedzialność za naruszenie przepisów dotyczących wpłat na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych | str. 168
4. Odpowiedzialność osób zarządzających podmiotami gospodarczymi na gruncie prawa pracy | str. 170
5. Odpowiedzialność płatnika składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne | str. 173
6. Kary pieniężne przewidziane w przepisach ustawy o rachunkowości oraz ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym | str. 175
7. Odpowiedzialność administracyjna przedsiębiorcy w związku z otrzymaniem pomocy finansowej w trakcie pandemii COVID-19 | str. 179

7.1. Tarcze antykryzysowe | str. 179

7.2. Fundusze pomocowe Polskiego Funduszu Rozwoju | str. 183

7.3. System dopłat Banku Gospodarstwa Krajowego do oprocentowania kredytów | str. 184

8. Wybrane akty prawne przewidujące sankcje administracyjne dla osób zarządzających podmiotami gospodarczymi | str. 185

8.1. Ochrona środowiska | str. 185

8.2. Ochrona konkurencji i konsumentów | str. 193

8.3. Ochrona danych osobowych | str. 198

8.4. Ochrona zabytków i opieka nad zabytkami | str. 200

Rozdział VI

Odpowiedzialność podatkowa | str. 203

1. Uwagi ogólne | str. 203

2. Zakres odpowiedzialności osób trzecich | str. 205

2.1. Uwagi ogólne | str. 205

2.2. Zakres podmiotowy odpowiedzialności osób trzecich | str. 205

2.3. Podstawy odpowiedzialności i termin przedawnienia odpowiedzialności | str. 206

3. Odpowiedzialność członków zarządu spółek kapitałowych oraz innych osób prawnych | str. 207

4. Przesłanki uwolnienia się od odpowiedzialności z art. 116 i 116a o.p. | str. 208

5. Schematy podatkowe – sankcje związane z niezgłoszeniem schematów podatkowych | str. 210

6. Skutki podatkowe dla podmiotów reprezentujących podmiot gospodarczy w związku z unikaniem opodatkowania | str. 213

7. Wadliwość i nierzetelność księgi podatkowej | str. 215

8. Sankcje w ustawie o podatku od towarów i usług. Odpowiedzialność na gruncie art. 108 ustawy | str. 216

9. Odpowiedzialność podatkowa w związku z otrzymaniem pomocy publicznej w dobie pandemii COVID-19 | str. 217

Podsumowanie | str. 219

Bibliografia | str. 221

Autorzy | str. 227